

Datum: 2020-07-07

Dnr: KS 2020/322

Beslut om riktlinjer för anskaffning och användning av fordon för Haninge kommun

Kommundirektören fattar beslut om ny riktlinje för anskaffning och användning av fordon. Beslutet ska gälla from den 1 sept 2020.

Magnus Gyllestad

Kommundirektör

Beslut enligt ärende kategori nr 315 Kommunstyrelsens delegationsordning KS 2019/19

Riktlinjer för anskaffning och användning av fordon för Haninge kommun

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Beslutat datum	Gäller från datum
Styrdokument	Riktlinjer för anskaffning och användning av fordon för Haninge kommun	2020-08-10	2020-09-01
Beslutat av	Ansvarig förvaltning och avdelning	Diarienummer	
Kommundirektör	Kommunstyrelseförvaltningen, personalavdelningen	KS 2020/322	
Amnesord	Ersätter tidigare beslut		
Fordonspolicy, trafiksäkerhet, miljö.	KS 2010-11-29 § 215		
Dokumentinformation			
Riktlinjer till fordonspolicy. Reglerar anskaffning, användande och avveckling av fordon i Haninge kommun och av kommunen ägda bolag. I tillämpliga delar är riktlinjerna vägledande för verksamheter med så kallade bilavtal, inhyrda fordon och avtalade transporter. Bilagor avseende instruktion för användande samt kravspecifikation vid anskaffning.			

Innehåll

Syfte	4
Driftfordon	4
Inköp och avveckling	4
Identifikation och märkning	4
Tredjepartsfordon	5
Specialfordon	5
Omfattning	5
Uppföljning	5
Bilaga 1. Instruktion för användning av Haninge kommuns driftfordon	6
Fordonsanvändning	6
Körjournal	6
Drivmedel och tankning	6
Försäkring	6
Böter	6
Haninge kommuns ansvar	6
Föraransvar	7
Tillbud	7
Skada eller fel på fordon	7
Driftansvarigs ansvar	7
Bilaga 2. Kravspecifikation för nya driftfordon i Haninge kommun	9
Definition	9
Fordonstyper	9
Övrig utrustning som erhålls vid anskaffning	9
Övrig lös extrautrustning införskaffas av driftansvarig	10

Riktlinjer för anskaffning och användning av fordon för Haninge kommun

Syfte

Riktlinjerna reglerar anskaffning, användande och avveckling av fordon för Haninge kommun. Syftet är att kommunens ekonomi, kopplat till fordonsinnehavet, i ett längre tidsperspektiv kontinuerligt ska förbättras samtidigt som hänsyn tas till behovet av ökad säkerhet och förbättrad miljö.

Miljöanpassade fordon ska prioriteras för att minimera den miljöpåverkan som uppstår genom fordonstransporter i kommunens verksamheter. Riktlinjerna ska stimulera till användande av fossilmfria drivmedel i enighet med Haninge kommuns klimat och miljöpolitiska program.

Driftfordon

Driftfordon¹ tillhandahålls av Fordonsenheten för tjänstekörning. Fordonen används av behörig personal med giltigt körkort för att transportera personer samt erforderlig utrustning till och från olika förrättningar.

Driftfordonet ska vara lämpligt såväl utifrån kommunens som utifrån verksamhetens behov. Som driftfordon godkänns endast bilar av typ svarande mot särskild kravspecifikation enligt dessa riktlinjer.

Driftfordon får endast användas för tjänstekörning.

Inköp och avveckling

Vid inköp av driftfordon och fordonsrelaterade tjänster ska kommunens ramavtal eller motsvarande användas.

Fordonsenheten ansvarar för upprättande av samtliga avtal avseende driftfordon inklusive samtliga kommersiella kontakter. Fordonsenheten ska i största möjliga mån nyttja den övriga kompetens som finns inom kommunen, exempelvis inom inköpsorganisationen.

Löpande avrop och avyttring av driftfordon, liksom fordonsrelaterade tjänster och löpande driftmässiga leverantörskontakter hanteras av Fordonsenheten vid kommunstyrelseförvaltningen.

Driftfordon leasas normalt under en period på 60 månader eller 10 000 mil, beroende på vad som sker först. För att ett driftfordon skall avropas bör verksamheten köra minst 1000 mil om året för att vara kostnadseffektivt, annars rekommenderas Poolbil. Avsteg från denna princip beslutas av Fordonsenheten.

Haninge kommuns fordon ska vara utrustade med alkolås, elektronisk körjournal och uppfylla de säkerhetskrav som ställs i upphandlingen av fordon.

Identifikation och märkning

Haninge kommuns fordon ska ha en enhetlig och tydlig identifikation. Driftfordon ska ha en röd färg och lastbilar och arbetsmaskiner ska, om möjligt, ha en gul färg.

Fordon och maskiner ska vara försedda med dekal med kommunvapen och objektnummer. Miljöbilar kan vara försedda med dekal om detta. Inga andra dekaler får förekomma.

¹ Med driftfordon avses av kommunen ägda eller leasade fordon med en totalvikt om maximalt 3,5 ton.

Tredjepartsfordon

När kommunen ingår persontransportavtal med extern leverantör, exempelvis för färdtjänst och skolskjuts, ska dessa riktlinjer vara normgivande för krav på leverantörens fordon och dess användande.

Specialfordon

Övriga fordon som används inom kommunen, och som inte specificeras i dessa riktlinjer, exempelvis el-cyklar, lastfordon och bussar över 3,5 ton, omfattas av speciellt utarbetade regler. Dessa regler upprättas av respektive förvaltning utifrån specifika behov i förhållande till fordonets användningsområde.

I tillämpliga delar ska specialfordon följa dessa riktlinjer.

Omfattning

Fordonspolicyn omfattar fordon i Haninge kommuns verksamheter samt av kommunen ägda bolag.

Policyn är i tillämpliga delar vägledande för verksamheter med så kallade bilavtal, inhyrda fordon samt avtalade transporter.

Avsteg från riktlinjerna beslutas av kommundirektören.

Uppföljning

Fordonsenheten vid kommunstyrelseförvaltningen har det administrativa ansvaret enligt dessa riktlinjer. Enheten ansvarar för att upphandlade fordon möter användarnas behov samt överensstämmer med kommunens säkerhets- och miljökrav för fordon enligt dessa riktlinjer.

Bilaga 1. Instruktion för användning av Haninge kommuns driffordon

Fordonsanvändning

Kommunens fordon får enbart användas vid tjänsteutövning och av person anställd av Haninge kommun eller av person med anställningslika förhållanden som har tecknat särskild förbindelse.

Utanför arbetstid ska fordon vara uppställda på tjänstestället.

Körjournal

Haninge kommuns fordon ska vara utrustade med elektronisk körjournal för att möjliggöra:

- Uppföljning av hur respektive fordon körs samt för att optimera användandet av fordonet.
- Kontroll att fordonet inte används för privat bruk.
- Planering och genomförande av utbyte och service av fordon.
- Underlag för kostnadsuppföljning.

Drivmedel och tankning

För inköp av drivmedel, olja, kemiska och tekniska produkter samt tvätt av fordon finns drivmedelskort kopplat till fordonet. Ramavtal är tecknat med drivmedelsbolag.

Bolag som ska användas av respektive fordon meddelas av fordonsenheten vid utlämning av fordonet. Bränslekort får inte användas till annat fordon och bränslet konteras på objektnumret för att kunna följas upp.

Fordon avsett att drivas med förnyelsebart bränsle ska endast i undantagsfall och om särskilda skäl finns, tankas med annat bränsle i samråd med Fordonsenheten.

Tankning ska noteras i körjournal.

Försäkring

Kommunens fordon är helförsäkrade genom vagnskadegaranti eller genom kommunens fordonsförsäkring.

Blankett för skaderapportering ska förvaras i fordonet. Vid inträffad skada ska skaderapport alltid skrivas.

Om motpart finns ska dennes identitet klarläggas, exempelvis genom registreringsnummer eller personnummer.

Vid stöld ersätts inte privata ägodelar som förvaras i fordonet.

Böter

Böter för trafikförseelse, felparkeringsavgift etc. betalas av föraren.

Haninge kommuns ansvar

Haninge kommun ansvarar för att ett bra försäkringsskydd garanteras alla som kör fordon på uppdrag av kommunen.

Haninge kommun ser positivt på att anställda och övriga som genomför transporter i kommunens regi erhåller information och utbildning för utveckling av miljö- och säkerhetstänkande, exempelvis sparsam körning och trafiksäkerhet.

Föraransvar

Föraren som kör ett fordon för Haninge kommun ska följa lagar och regler i trafiken, kommunens krav på säkerhet och miljö samt vara ett föredöme i trafiken.

Föraren ska inte vara alkohol- eller drogpåverkad. Vid användande av medicin ska föreskrifter från ordinerande läkare respektive tillverkande företag följas.

Föraren ska undvika att köra uttröttad.

Föraren ska inte använda mobiltelefon eller annan kommunikationsutrustning under färd såvida inte handsfreetrustning används.

Föraren ska i övrigt särskilt tillse att:

- Samtliga personer i fordonet använder säkerhetsbälte, inställt och anpassat på ett korrekt sätt.
- Respektera gällande trafikregler och anpassa hastigheten till rådande trafikförhållanden.
- Hålla ett tillräckligt säkerhetsavstånd till framförvarande fordon och hålla god uppsikt över bakomvarande trafik.
- Planera sin körning avseende vägval, tid och i övrigt vidtaga åtgärder som minskar bränsleförbrukningen och därigenom miljöbelastningen.
- Vårda fordonet i enlighet med kommunens krav samt rapportera skador till driftsansvarig.

I det fall föraren i sin befattning i kommunen regelbundet använder så kallad minibuss för persontransporter ska föraren, på kommunens bekostnad, genomgå särskild körsäkerhetsutbildning. Omfattningen av denna bestäms av respektive förvaltningschef efter samråd med fordonsansvarig.

Rökning och djur får inte förekomma i kommunens fordon.

Tillbud

Olycka med personskada ska rapporteras till polis.

Tillbud med personskada eller möjlig personskada rapporteras enligt särskild rutin till Arbetsmiljöverket.

Skada eller fel på fordon

Föraren ska vid början och avslut av arbetspass, eller individuell resa, kontrollera fordon för att upptäcka skador och övriga fel, som exempelvis plåtskador, indikation på instrumentpanel med mera. Om skador, fel eller brister upptäcks ska rapport lämnas till driftansvarig.

Fordon ska inuti, inklusive bagageutrymme, vara städad på löst material efter arbetspassets eller den individuella resans slut.

All åverkan på kommunens egendom ska polisanmälan.

Driftansvarigs ansvar

Fordon ska tvättas ut- och invändigt minst en gång per månad eller vid behov oftare. Tvätt utförs enligt kommunens upphandlade avtal.

Fordon ska alltid se rena och för kommunen representativa ut. Rekonditionering kan utföras efter godkännande av driftansvarig.

Service sker i enlighet med leverantörsavtal och efter information från driftansvarig.

Nödvändiga reparationer utöver planerad service beslutas av driftansvarig.

Vid inköp och behov av kompletterande utrustning ska driftansvarig kontaktas.

Anskaffning av nya däck, däckbyte samt förvaring ska ske genom kommunens fordonsverkstad.

Ersättningsbil tillhandahålls vid stillestånd via bilpoolen. Finns ingen bil tillgänglig i kommunens befintliga fordonspark tillhandahålls (av driftansvarig)ersättningsbil av hyrbil enligt kommunens upphandlade avta.

Bilaga 2. Kravspecifikation för nya driftfordon i Haninge kommun

Fordonsenheten upphandlar i samarbete med kommunstyrelseförvaltningens inköpsavdelning fordon och maskiner som täcker användarnas behov i enlighet med kommunens miljö- och säkerhetskrav.

Vid anskaffning ska fordon med minsta miljöpåverkan väljas om fordonet i övrigt uppfyller samtliga krav enligt kravspecifikation.

Definition

Med driftfordon avses fordon med en totalvikt på maximalt 3,5 ton. Fordon i högre viktklass omfattas inte av denna kravspecifikation.

Fordonstyper

Lämplig fordonstyp tas fram i samråd mellan Fordonsenheten och driftansvarig för att varje verksamhet.

Anskaffning av fordon kräver säkerhetsnivå enligt Euro NCAP motsvarande minst fem stjärnor för personbilar och fyra stjärnor för SUV samt lätta lastbilar.

- Trafikverkets senaste definition av miljöbil gäller för respektive grupp.
- Trafiksäkerheten tillsammans med miljösynpunkt ska komma i första hand vid anskaffning av däck, i övrigt ska ekonomiska hänsyn tas. Se vidare i Haninge kommuns upphandlingskrav avseende däck.
- Röd färg
- Automat
- Alkolås (Dräger, samma som polis)
- AC eller motsvarande
- Elektrisk motorvärmare med kontakt på utsidan av fordonet och grenkontakt för kupévärmare
- Radio med handsfree och RDS-funktion
- Centrallås inklusive larm
- Förarmiljön ska ergonomiskt gå att anpassa till föraren
- Vinterdäck dubbade
- Parkeringsensorer (minst bak)

Övrig utrustning som erhålls vid anskaffning

Övrig fast utrustning beställs i samråd mellan Fordonsenheten och driftansvarig.

Kan vara t e x.

- Dragkrok
- Extraljus
- Fyrhjuldrift

- Lastbågar-/räcke
- Gps
- Läderklädsel
- Stänkskydd vid samtliga hjulhus

Övrig lös extrautrustning införskaffas av driftansvarig

- Säkerhetspaket bestående av brandsläckare(endast skåpbilar), reflekterande säkerhetsväst, bogserlina, reservglödlampor, glaskross och bälteskniv
- Vid transport av barn ska lämplig skyddsutrustning finnas (babyskydd, bakåtvänd bilbarnstol eller bältesstol/bälteskudde)